

Henri Polak leerstoel

Verslag van werkzaamheden 2017¹

Prof. dr. P.T. de Beer

Dit verslag betreft het kalenderjaar 2017 van mijn vierde termijn op de Henri Polak leerstoel voor Arbeidsverhoudingen aan de Universiteit van Amsterdam. Mijn beroepsmatige activiteiten vallen formeel onder drie functies, te weten Henri Polak hoogleraar, wetenschappelijk directeur van het Wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging De Burcht, en onderzoeker aan het Amsterdams Instituut voor ArbeidsStudies (AIAS) van de UvA. In dit verslag wordt geen scherp onderscheid gemaakt tussen activiteiten die formeel onder de Henri Polak leerstoel vallen dan wel onder het Wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging en het AIAS.

Onderzoek

Onderstaand volgt een overzicht van de onderzoeken waaraan ik leiding heb gegeven en/of die ik heb uitgevoerd in mijn functie als medewerker van AIAS. Het onderzoek in het kader van het Wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging wordt in een aparte paragraaf besproken.

Vast en flex

Van november 2016 tot februari 2017 heb ik, op verzoek van Instituut Gak, een kortlopend inventariserend onderzoek uitgevoerd naar de stand van zaken op het gebied van vast en flexibel werk. Het onderzoek behelsde een overzicht van de beschikbare kennis ten aanzien van de 'flexibele schil', zowel in Nederland als in het buitenland. Aan dit onderzoek is ook een bijdrage geleverd door prof.mr. Evert Verhulp. Het onderzoeksrapport, met de titel 'Dertig vragen en antwoorden over flexibel werk', is in maart 2017 gepubliceerd en op 10 april 2017 gepresenteerd in het SER-gebouw. Als spin-off van dit onderzoek heb ik tevens voor Instituut Gak een essay geschreven over collectieve arrangementen voor zzp'ers, dat eveneens in maart 2017 is gepubliceerd.

Een andere spin-off is een onderzoek naar de determinanten van het gebruik van flexibele arbeid door arbeidsorganisaties op basis van een analyse van het Arbeidsvraagpanel van het SCP voor de periode 2003-2015. Het resultaat van dit onderzoek wordt gepubliceerd in het *Tijdschrift voor Arbeidsvraagstukken* 2018 nr.1.

Waarde van werk

Op uitnodiging van de Goldschmeding Foundation voor Mens, Werk en Economie heb ik van oktober 2016 tot februari 2017 een inventariserend onderzoek geleid naar de waarde van werk (zie <https://goldschmedingfoundation.org/project/de-waarde-van-werk/>). Het onderzoek omvatte een

¹ Voor eerdere verslagen zie: <http://www.pauldebeer.nl/cgi-oic/pagedb.exe/show?no=557&fromno=448>

overzicht van de theoretische betekenis van werk in uiteenlopende wetenschappelijke disciplines (sociologie, economie, psychologie, antropologie, filosofie), een empirische (meta-)analyse van internationaal onderzoek naar de waarde van werk en de factoren die deze beïnvloeden en een analyse van instituties rond werk in een selectie van landen. Het eerste deel van het onderzoek heb ik zelf uitgevoerd, voor de andere twee delen zijn twee postdoc-onderzoekers aangetrokken, Wieteke Conen en Sabina Stiller. Het onderzoek is op 15 februari 2017 afgerond met een conferentie over de waarde van werk in Sociëteit De Witte in Den Haag. De deelonderzoeken van Conen en Stiller zijn gepubliceerd als working papers; het literatuuroverzicht zal binnenkort worden gepubliceerd. Momenteel ligt er bij de Goldschmeding Foundation een aanvraag voor de voortzetting van het onderzoek in de komende twee jaar.

Minimumloon

Als onderdeel van een internationaal vergelijkend onderzoek naar de betekenis van het minimumloon (*Mindestlöhne in Ländervergleich*) door de universiteit van Bremen, op verzoek en met financiële steun van de Hans Böckler Stiftung, heeft AIAS een landenstudie uitgevoerd naar de ervaringen met het minimumloon in Nederland (de andere twee landen in het overkoepelende onderzoek zijn Duitsland en Oostenrijk). Het Nederlandse onderzoek heb ik uitgevoerd tezamen met prof. Wiemer Salverda en postdoc-onderzoeker Wike Been. In dit onderzoek hebben we de ontwikkeling van de hoogte en de incidentie van het minimumloon, de laagste loonschalen in cao's en de laagbetaalde werkgelegenheid over de tijd onderzocht. Tevens is het beleid van de overheid en de sociale partners ten aanzien van het minimumloon en lage loonschalen geïnventariseerd en zijn case studies uitgevoerd van drie sectoren (schoonmaak, supermarkten, metaal), onder meer op basis van interviews met vertegenwoordigers van vakbonden en werkgeversorganisaties. Het onderzoek liep van medio 2015 tot januari 2017. Een overkoepelend artikel is gepubliceerd in WSI Mitteilungen, het Nederlandse landenrapport is als AIAS working paper uitgebracht. Er wordt nog gewerkt aan een boek dat door Routledge zal worden uitgebracht.

ReCriRe

AIAS is een van de partners in het Horizon 2020-project *Between the representation of the crisis and the crisis of representation* (ReCriRe: www.recrire.eu), dat onderzoekt wat de impact is van de crisis op het overheidsbeleid op uiteenlopende terreinen en in welke mate dit beleid aansluit bij de cultuur ('symbolisch universum') van de bevolking. Onder mijn leiding heeft AIAS ten behoeve van dit project een onderzoek uitgevoerd naar het beleid van de overheid en de sociale partners ten aanzien van de tewerkstelling van migranten uit Midden- en Oost-Europa in de uitzendsector in Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Tezamen met postdoc-onderzoeker Wike Been hebben we, op basis van een groot aantal interviews en focusgroepen met vertegenwoordigers van vakbonden, werkgevers(organisaties) en de overheid, de strategie van de diverse actoren geanalyseerd. Het

onderzoek is begin 2016 gestart en wordt in april 2018 afgerond. Het Nederlandse deelonderzoek zal binnenkort als AIAS working paper worden gepubliceerd. Op basis hiervan zal ook een artikel voor een academisch tijdschrift worden geschreven.

De kracht van branches

Tezamen met werkgeversvereniging AWWN heeft AIAS, met een subsidie van het Ministerie van SZW, een onderzoek uitgevoerd naar ontwikkelingen in de arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden in een aantal branches (bouw, ICT, detailhandel, GGZ). Het project werd geleid door Arjen Verhoeff (AWVN) en mijzelf. Doel was om na te gaan in welke mate collectieve actoren in staat zijn om de arbeidsverhoudingen (bv. cao-onderhandelingen) te vernieuwen om adequaat in te spelen op nieuwe uitdagingen en veranderende omstandigheden. Door enkele branches te vergelijken is gepoogd te onderzoeken welke factoren en omstandigheden bijdragen aan constructieve vernieuwingen in het overlegmodel. Het onderzoek liep van begin 2016 tot begin 2017. Het eindrapport is in maart 2017 gepubliceerd.

Bargaining for productivity

Met een subsidie van de Europese Commissie is, tezamen met universiteiten in het VK, Duitsland, Spanje en Polen en onder leiding van het Italiaanse ALDA, een onderzoek uitgevoerd naar de relatie tussen collectieve onderhandelingen en productiviteit. In de deelnemende landen zijn case studies uitgevoerd van een viertal sectoren, te weten automobielandustrie, detailhandel, horeca en gezondheidszorg. De case studies zijn deels gebaseerd op documentanalyses en deels op interviews met vertegenwoordigers van brancheorganisaties en vakbonden. Het Nederlandse deel van het onderzoek is uitgevoerd tezamen met AIAS-medewerker dr. Frank Tros. Het eindrapport is op 28 april 2017 in Rome gepresenteerd.

De verdeling van het nationaal inkomen

Op verzoek van dhr. Derk Brouwer heeft AIAS tussen medio 2016 en medio 2017 een onderzoek uitgevoerd naar de verdeling van het nationaal inkomen over arbeid en kapitaal en over inkomensgroepen in de periode 1977-2016. Doel van het onderzoek was om na te gaan welke groepen het meest en minst geprofiteerd hebben van de welvaartsgroei in de onderzochte periode en wat hierbij de rol is geweest van herverdeling via inkomensoverdrachten (sociale zekerheid, belastingen en sociale premies, subsidies). Aan dit onderzoek is meegewerkt door prof.dr. Wiemer Salverda en dr. Wieteke Conen. Het eindrapport van het onderzoek zal in de loop van 2018 worden gepubliceerd als AIAS working paper.

Onderwijs

In 2017 heb ik geen reguliere colleges gegeven.

Wel gaf ik incidenteel gastcolleges, zowel aan de UvA als aan andere universiteiten en hogescholen (zie bijlage 1 voor een overzicht). Aan de UvA verzorg ik twee maal per jaar een (postacademische) masterclass in de cursus *The future of work*.

Scriptie- en promotiebegeleiding

In 2017 was ik eenmaal tweede begeleider van een masterstudente sociologie bij het schrijven van haar masterscriptie (zie bijlage 2 voor een overzicht).

In 2017 begeleidde ik zes promovendi, waarvan het grootste deel zogenaamde ‘buitenpromovendi’.

- Claartje Thijs (werkzaam bij het College voor de Rechten van de Mens) heeft sinds 2011 gewerkt aan een promotieonderzoek naar de relatie tussen de samenstelling van de ‘werkvloer’ en vooroordelen en preferenties van werknemers ten opzichte van elkaar op basis van etniciteit en sekse. Het manuscript van haar proefschrift is in maart 2017 afgerond en aan de promotiecommissie voorgelegd. Tweede promotor is prof.dr. Ferry Koster (EUR/TIAS).
- Anita Strockmeijer (werkzaam bij het UWV) doet sinds 2015 promotieonderzoek naar de arbeidsmarktpositie en het gebruik van werkloosheidsuitkeringen door (arbeids)migranten uit Midden- en Oost-Europa. Zij onderzoekt met behulp van een integraal CBS-bestand van alle werknemers in Nederland achtereenvolgens de arbeidsmarktpositie van z.g. MOE-landers, hun kans om werkloos te worden, hun kans om een werkloosheidsuitkering te ontvangen en hun kans om weer uit de uitkering te stromen. Naar verwachting zal zij haar proefschrift eind 2018 afronden. Tweede promotor is prof.dr. Jaco Dagevos (SCP/EUR).
- Lian Kösters (werkzaam bij het CBS) werkt sinds begin 2016 aan een promotieonderzoek naar zelfstandigen zonder personeel (zzp’ers of ‘solo self-employed’). Zij zal onderzoeken welke factoren aan de aanbodzijde en aan de vraagzijde van de arbeidsmarkt van invloed zijn op het werken als zzp’er. Daarbij maakt zij gebruik van Nederlandse en internationale databestanden. Tweede promotor is prof.dr. Wendy Smits (CBS/UM).
- Funmi Afolabi (verbonden aan de Obafemi Awolowo University in Nigeria) is in 2016 begonnen met een promotieonderzoek naar ‘occupational health and safety’ van arbeiders in informele garagebedrijven in Nigeria. Zij onderzoekt welke risico’s zij lopen en welke factoren van invloed zijn op het nemen van preventieve maatregelen. Zij verricht haar onderzoek afwisselend in Nigeria en in Amsterdam. Copromotor is dr. Joke Haafkens.
- Gebeyehu Begeshaw (uit Gondar, Ethiopië) is in november 2016 op basis van een TGH grant van de Europese Commissie begonnen aan een promotieonderzoek naar gezondheidsrisico’s van werknemers in de gezondheidszorg in Ethiopië. Op basis van een uitvoerige enquête onder werknemers zal hij de gezondheidsrisico’s die zij lopen en de factoren die daarop van invloed zijn analyseren. Copromotor is dr. Joke Haafkens.

- Janneke Stouten (werkzaam bij de Inspectie Werk en Inkomen) bevindt zich momenteel in de beginfase van een promotieonderzoek naar de oriëntatie van jongeren in de bijstand ten aanzien van werk en de factoren en personen (zoals klantmanagers, ouders en peers) die daarop van invloed zijn. Tweede promotor is dr. Erwin van Hooft (UvA).

Ik nam in 2017 twee maal zitting in een promotiecommissie.

Overige academische activiteiten

- Tezamen met Jelle van der Meer, Janneke Plantenga en Wiemer Salverda voer ik de redactie van een bundel over erfenissen, die in juni 2018 zal worden gepubliceerd bij Van Genneep.
- Tezamen met Frank Vandenbroucke, Wiemer Salverda, Bea Cantillon en Ives Marx organiseerde ik op 8 maart een seminar waarop een groep onderzoekers uit Vlaanderen en Nederland het sociale beleid van Nederland en België met elkaar vergeleek. Het is de bedoeling in mei 2018 een vervolgconferentie te organiseren in Antwerpen en op basis hiervan een boek samen te stellen.
- Als lid van het bestuur van de Stichting Nederlandse ArbeidsmarktDag was ik in 2017 mede-organisator van de tweejaarlijkse Nederlandse ArbeidsmarktDag die plaats vond op 12 oktober 2017 in het Muntgebouw te Utrecht.
- Op verzoek van de AWWN leidde ik een discussiegroep van vertegenwoordigers van de vakbeweging (FNV en CNV) en van werkgeversorganisaties (AWVN en VNO-NCW) over de verhouding tussen individu en collectief. De discussienota die hieruit resulteerde werd op 9 november 2017 gepresenteerd op een discussiemiddag van de NVA in het SER-gebouw in Den Haag.
- In 2017 had ik, tezamen met Martha Meerman (HvA), intensief overleg met de gemeente Amsterdam over de opzet van een experiment in het kader van de Participatiewet. Dit experiment gaat in 2018 van start en zal door HvA en AIAS worden gemonitord en geëvalueerd.

Wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging

Sinds begin 2011 is, als onderdeel van De Burcht, het Wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging (WBV) actief, gefinancierd op basis van een vaste bijdrage per lid van de bij de FNV aangesloten bonden. Daarnaast worden incidenteel externe subsidies verworven. Het WB is een onafhankelijk onderzoeksinstituut dat tot doel heeft onderzoek te verrichten naar vraagstukken die voor de vakbeweging van strategische betekenis zijn. De Henri Polak hoogleraar fungeert tevens als wetenschappelijk directeur van het WBV. De kwaliteit van het onderzoek en de onafhankelijkheid van het WBV worden gewaarborgd door een curatorium, bestaande uit vertegenwoordigers van de wetenschap en van de vakbeweging en het bedrijfsleven. Het curatorium adviseert tevens over het

onderzoeksprogramma van het WBV. De bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid berust bij het bestuur van Stichting De Burcht.

Het onderzoek van het WBV wordt deels verricht door medewerkers van de FNV die tijdelijk worden gedetacheerd bij het WBV en deels door externe (academische) onderzoekers. Als wetenschappelijk directeur ben ik verantwoordelijk voor de formulering en uitvoering van het onderzoeksprogramma en de dagelijkse begeleiding en supervisie van de onderzoekers.

Voor het Wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging zijn in 2017 onder mijn leiding de volgende onderzoeken uitgevoerd.

Technologie en werkgelegenheid

Onderzoek van Ronald Dekker en Charissa Freese. Is in februari 2018 gepubliceerd.

Transities op de arbeidsmarkt

Onderzoek van Fabian Dekker. Is in februari 2018 gepubliceerd.

Arbeidsverhoudingen aan de onderkant van de arbeidsmarkt

Onderzoek van Sanne van der Gaag. Zal medio 2018 worden gepubliceerd.

In opdracht van de FNV heb ik zelf in 2017 een shift-share analyse uitgevoerd van de ontwikkeling van het ledental van de FNV tussen 2010 en 2017.

In 2014 is door het Wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging het Netwerk Wetenschap-Vakbeweging in het leven geroepen. Van dit Netwerk maken circa 20 vertegenwoordigers van de vakbeweging en 20 wetenschappers en andere onderzoekers deel uit, die enkele malen per jaar bij elkaar komen om de uitwisseling tussen wetenschap en vakbeweging te stimuleren.

Contacten met de vakbeweging

De laatste jaren vindt er periodiek overleg plaats tussen het Wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging en de beleidsadviesgroep van de FNV. De intentie is om tot meer samenwerking te komen op het terrein van onderzoek ten behoeve van de vakbeweging. Als vervolg op een rondetafelconferentie vakbeweging-wetenschap op 23 november 2016, wordt momenteel door de FNV een onderzoeksagenda opgesteld, waarbij ook het Wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging nauw betrokken is en die in de komende jaren tezamen met (andere) academische onderzoekers zal worden uitgevoerd.

Verder had ik incidenteel contact met vertegenwoordigers van vakbonden, zowel binnen als buiten de FNV, en hield ik op verzoek van de vakbeweging enkele lezingen.

Daarnaast ben ik lid van de jury van de scriptieprijsvraag van de vakbeweging die het Wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging en de FNV jaarlijks uitschrijven.

Publiciteit

Ik werd in de verslagperiode regelmatig geïnterviewd door dagbladen en andere tijdschriften en door de radio, doorgaans over zaken die de vakbeweging of de arbeidsverhoudingen in bredere zin betreffen. Voor het blad *Zeggenschap* schrijf ik vier maal per jaar een column over een onderwerp dat verband houdt met arbeidsverhoudingen. Voor *Het Financieele Dagblad* schrijf ik iedere vier weken een column over een actueel sociaaleconomisch onderwerp.

Nevenactiviteiten

Bijlage 3 geeft een overzicht van mijn nevenactiviteiten die niet direct voortvloeien uit mijn functie als hoogleraar, hoewel zij hiermee over het algemeen wel verband houden. Het gaat onder meer om bestuurswerk, voorzitterschap van commissies en redactiewerk.

Bijlage 1

Lezingen, gastcolleges, forumdiscussies, conferentiedeelname e.d.

Lezingen

16-3-2017	Lezing over sociaal Europa bij het Ministerie van SZW, Den Haag
10-4-2017	Presentatie over het rapport 'Dertig vragen en antwoorden over flexibel werk', SER, Den Haag
21-4-2017	Lezing over de positie van de vakbeweging t.g.v. de presentatie van het boek 'Broodnodig' van Sjaak van der Velden, IISG, Amsterdam
1-6-2017	Presentatie voor directie Asito over collectieve arbeidsverhoudingen, Amersfoort
1-6-2017	KVS-lezing over flexibel werk, De Balie, Amsterdam
8-6-2017	Lezing over flexibilisering voor de jaarvergadering van de Landelijke Werkgroep Economie Onderwijs (LWEO), Vught
8-6-2017	Inleiding over de positie van de vakbond voor de afdeling Zuid van de AOb, Maastricht
22-6-2017	Lezing over 'the interplay between the minimum wage and collective bargaining' voor AIAS Seminar Plus, UvA, Amsterdam
11-9-2017	Inleiding over arbeidsmarkttrends voor bestuurdersdag CNV Vakmensen, Papendal, Arnhem
14-9-2017	Inleiding over waarde van werk voor UWV themabijeenkomst werkloosheid en welbevinden, UWV, Utrecht
21-9-2017	Inleiding over avv voor werkgevers in de sport, Huis van de Sport, Nieuwegein
28-9-2017	Inleiding over cao voor Vereniging van Arbeidsrecht, Jaarbeurs, Utrecht
4-10-2017	Inleiding over arbeidsmarkttrends voor relatiebijeenkomst Aegon, Aegon, Den Haag
4-10-2017	Inleiding over arbeidsmarktpositie van jongeren voor symposium Kansen voor jongeren, De Nieuwe Poort, Rotterdam
5-10-2017	Inleiding over beleid t.a.v. langer werken voor AIAS-NDI-symposium over 'Oudere werkenden op de arbeidsmarkt', UvA, Amsterdam
26-10-2017	Inleiding over de waarde van werk voor symposium Identiteit, zingeving en waardering in de Next Economy, Gemeente Rotterdam, WTC, Rotterdam
1-11-2017	Lezing over flexibilisering voor jaarlijks diner Instituut Gak, Spoorwegmuseum, Utrecht
3-11-2017	Inleiding over de arbeidsovereenkomst voor Nationaal Arbeidsrechtcongres, Noordwijk
16-11-2017	Presentatie van onderzoek naar 'ethnic diversity and solidarity' voor AISSR Harvest Day, UvA, Amsterdam
16-11-2017	Inleiding over arbeidsmarkttrends voor Achmea Diner Pensant, Den Haag
7-12-2017	Inleiding over pensioenen voor syposium PMT, Louwman Museum, Den Haag
11-12-2017	Inleiding over poldermodel voor OECD workshop labour relations in the future world of work, Parijs
14-12-2017	Inleiding over verzorgingsstaat t.g.v. presentatie boek 'Grafische gezondheid' van Bert de Jong, De Burcht, Amsterdam

Actieve deelname aan conferenties e.d. (voorzitterschap conferentie, coreferaat, deelname panel, workshop, expertmeeting etc.)

12-1-2017	Symposium Kracht van Branches, Bouwend Nederland, Zoetermeer
27-1-2017	Beirat Hans Böckler Stiftung over minimumloon, Düsseldorf
1-2-2017	Voorzitter debat verkiezingen en arbeidsverhoudingen, De Burcht, Amsterdam
22-2-2-17	Voorzitter van de jaarlijkse wetenschapsmiddag van het Wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging in de Burcht, Amsterdam
8-5-2017	Voorzitter symposium t.g.v. het boek 'Vuist van de vakbond' van Menno Tamminga, De Burcht, Amsterdam
31-8-2017	Workshop over de AIQ, FMV, Utrecht

1-9-2017 Deelname forumdiscussie AIAS annual conference, KIT, Amsterdam
4-9-2017 Deelname discussie slotseminar 'Bargaining for productivity', ADAPT, Rome
19-9-2017 TUREC workshop, ETUI, Brussel
12-10-2017 Voorzitter van twee workshops, NAD, Muntgebouw, Utrecht
23-10-2017 Deelname paneldebat over intelligentie, Science Café, Tivoli/Vredenburg, Utrecht
9-11-2017 Voorzitter NVA-symposium over individu en collectief, SER, Den Haag
6-12-2017 Voorzitter symposium over pensioenen, De Burcht, Amsterdam

Gastcolleges, leergangen

16-1-2017 Gastcollege social risk management, USE, Universiteit Utrecht
18-4-2017 Gastcollege voor kring andragologie, UvA, Amsterdam
1-6-2017 Gastcollege over sociale verantwoordelijkheid ondernemingen, Masterclass Future of Work, UvA, Amsterdam
11-10-2017 Gastcollege over macht, gezag en invloed, VU, Amsterdam
2-11-2017 Gastcollege over sociale verantwoordelijkheid ondernemingen, Masterclass Future of Work, UvA, Amsterdam

Media-optredens

4-1-2017 Deelname panel BNR
6-4-2017 Interview over flexibel werk met Het Financieele Dagblad
27-9-2017 Interview over loonmatiging met Het Financieele Dagblad
Diverse telefonische interviews BNR

Bijlage 2

Promoties en scriptiebegeleiding

Promovendi

- Claartje Thijs
- Anita Strockmeijer
- Lian Kösters
- Funmi Afolabi
- Gebeyehu Begeshaw
- Janneke Stouten

Lid van promotiecommissie

- 7-6-2017 Menno Hurenkamp (UvA)
- 20-9-2017 Hafid Ballafkih (UvA)

Begeleiding van masterscripties

- Monica Bolelli (FMG, UvA)

Bijlage 3

Nevenfuncties

- Voorzitter Supervisory Board Wage Indicator Foundation.
- Voorzitter Expertgroep arbeid CBS.
- Voorzitter Kennisplatform Werk en Inkomen (KWI).
- Lid Raad van Toezicht SEO Economisch Onderzoek.
- Lid bestuur Stichting Nederlandse ArbeidsmarktDag (NAD).
- Lid bestuur Nederlandse Vereniging voor onderzoek naar Arbeidsverhoudingen (NVA).
- Lid wetenschappelijke adviesraad Blik Op Werk.
- Lid adviesraad UWV WERKbedrijf.
- Lid redactie *Socialisme & Democratie*.

Bijlage 4 Publicaties

Academisch – peer reviewed

- Strockmeijer, A. W., de Beer, P. T., & Dagevos, J. (2017). Mobiliteit binnen de perken: Zeer geringe positieverbetering van werknemers uit Oost-Europa bij een langer werkverleden. *Tijdschrift voor Arbeidsvraagstukken* 33(4), 384-400.
- Dingeldeij, I., Etling, A., Kathmann, T., & de Beer, P. T. (2017). Niedriglohnentwicklung und Lohnungleichheit im Vergleich: Der Einfluss kollektiver Akteure. *WSI-Mitteilungen*, 2017(7), 499-506.

Academisch – overig

- de Beer, P., & Koster, F. (Eds.) (2017). *Ethnic Diversity and Solidarity: A Study of their Complex Relationship*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.
- de Beer, P., Berg, M., Buijs, L., Koster, F., & Lepianka, D. (2017). Towards an Interdisciplinary Theory of Solidarity. In P. de Beer, & F. Koster (Eds.), *Ethnic Diversity and Solidarity: A Study of their Complex Relationship* (pp. 13-42). Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.
- de Beer, P. T., & Keune, M. J. (2017). Dutch unions in a time of crisis. In S. Lehndorff, H. Dribbusch, & T. Schulten (Eds.), *Rough waters: European trade unions in a time of crisis* (pp. 221-244). Brussel: ETUI.
- Tros, F. H., & de Beer, P. T. (2017). *Bargaining for Productivity: National Report, The Netherlands*. Adapt - Bargaining for Productivity.
- Tros, F. H., de Beer, P. T., & Verhoeff, A. A. (2017). *Kracht van branches*. Den Haag: AWWN.
- de Beer, P. T., & Verhulp, E. (2017). *Dertig vragen en antwoorden over flexibel werk*. Amsterdam: University of Amsterdam, Amsterdam Institute for Advanced labour Studies (AIAS).
- de Beer, P. T. (2017). Laatste kans voor ons pensioenstelsel. *S&D (Socialisme & Democratie)*, 74(6), 21-26.
- de Beer, P. T., & Verhulp, E. (2017). Is wettelijke regulering de oorzaak van de groei van flexibele werk in Nederland? *TRA*, 9(10), 19-24.
- de Beer, P. T. (2017). Verliezers van de meritocratie. *Sociologie*, 12(3), 389-392.
- de Beer, P. T. (2017). Scheidslijnen op de arbeidsmarkt - en wat eraan te doen valt. In K. Chkalova, J. van Genabeek, J. Sanders, & W. Smits (Eds.), *Dynamiek op de Nederlandse arbeidsmarkt: De focus op ongelijkheid* (pp. 35-45). Den Haag: CBS, TNO.
- Strockmeijer, A. W., de Beer, P. T., & Dagevos, J. (2017). *Mobiliteit binnen de perken.: Zeer geringe positieverbetering van werknemers uit Midden- en Oost-Europa bij een langer werkverleden*. (AIAS Working Papers; No. 169). University of Amsterdam, Amsterdam Institute for Advanced labour Studies (AIAS).

Vakpublicaties

- de Beer, P. T., & de Bruin, G. (Ed.) (2017). *Individu en collectief in arbeidsverhoudingen: Individu kan niet zonder collectief*. AWWN.
- de Beer, P. T. (2017). Mag elke bond een cao afsluiten? *Zeggenschap*, 28(4), 7.
- de Beer, P. T. (2017). Productiviteitsagenda. *Zeggenschap*, 28(3), 7.
- de Beer, P. T., & de Bruin, G. (2017). Zoeken naar balans tussen individu en collectief. *Zeggenschap*, 28(3), 41-44.

- de Beer, P. T. (2017). Risicoafwenteling. *Zeggenschap*, 28(2), 7.
- de Beer, P. T. (2017). Sociaal akkoord 2017. *Zeggenschap*, 28(1), 7.

Populaire publicaties

- de Beer, P. T. (2017). Goede prestaties Nederland maskeren achterstallig onderhoud. *Het Financieele Dagblad*.
- de Beer, P. T. (2017). Verlaging van winstbelasting is weggegooid geld. *Het Financieele Dagblad*.
- de Beer, P. T. (2017). Nieuw kabinet negeert zorgelijke stagnerende toename productiviteit. *Het Financieele Dagblad*.
- de Beer, P. T. (2017). Kabinet kan ook succesvol zijn als het afziet van bijstellen overheidsbeleid: Breed coalitiekabinet als het komende heeft risico in zich van halfslachtige hervormingen. *Het Financieele Dagblad*.
- de Beer, P. T. (2017). Gunstige cijfers zijn geen reden om iedere partij wat extra geld te gunnen: Niet conjunctuur, maar het belang van voorzieningen de overheidsuitgaven laten bepalen. *Het Financieele Dagblad*.
- de Beer, P. T. (2017). Als sociale partners nu niet toeslaan dreigen zij de boot te missen: Werkgevers en werknemers, benut vakantiestop formatie om met nieuw akkoord te komen. *Het Financieele Dagblad*.
- de Beer, P. T. (2017). Vakbond verdient steuntje in de rug: In ruil voor verplichte cao-bijdrage kan werknemer lid worden van een bond naar keuze. *Het Financieele Dagblad*.
- de Beer, P. T. (2017). Een tussencontract van vijf jaar: voor welk probleem biedt dat een oplossing? *Het Financieele Dagblad*.
- de Beer, P. T. (2017). Verzeker zzp'er tegen arbeidsongeschiktheid, maar biedt wel opt-out. *Het Financieele Dagblad*.
- de Beer, P. T. (2017). Flexibele AOW-leeftijd lost niets op, maar tast deze voorziening juist aan. *Het Financieele Dagblad*.
- de Beer, P. T. (2017). Onderwijs moet wel bijdragen aan ongelijkheid. *Het Financieele Dagblad*.
- de Beer, P. T. (2017). Hoe links is Obama? *Het Financieele Dagblad*.